

ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ ΚΑΙ «ΝΕΑ» ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ **της κ. Δάφνης Βαρβιτσιώτη, ιστορικού-ερευνήτριας**

*«Βουλεύεσθαι και λογίζεσθαι ταυτόν»
(Αριστοτέλης)1*

Σήμερα, ο μέσος πολίτης βρίσκεται, εν αγνοία του, έρμαιο ενός φαινομένου το οποίο επιδρά τόσο καθοριστικά στην ζωή του, ώστε έχει την δυνατότητα να επηρεάζει το παρόν του και να καθορίσει το μέλλον του.

Πρόκειται για το φαινόμενο της τηλεόρασης, και πιο συγκεκριμένα, της «νέας» τηλεόρασης. Πράγματι, μια ανασκόπηση του τρόπου λειτουργίας της τηλεόρασης στην χώρα μας κατά τις τελευταίες δεκαετίες, καταδεικνύει ότι αυτή εγκατέλειψε, βαθμιαίως, την αρχική της λειτουργία. έπαψε, δηλαδή, να είναι εργαλείο ενημέρωσης, επιμόρφωσης, στήριξης αξιών και ψυχαγωγίας, και - με την βοήθεια ειδικών μεθοδεύσεων και ειδικών συντελεστών - έλαβε νέα μορφή: Μεταβλήθηκε σε εργαλείο καθοδήγησης της σκέψης του ανυποψίαστου τηλεθεατή.

Σήμερα, η «νέα» τηλεόραση, με τα καταϊγιστικά μηνύματά της, βομβαρδίζει ανηλεώς και ακατάπαυστα τα θύματά της, τους ανυποψίαστους τηλεθεατές. Κυρίως τους βομβαρδίζει με βαρειές μομφές και κατηγορίες εναντίον όλων όσων αποτελούσαν μέχρι πρότινος τα ερείσματα του σύγχρονου Έλληνα: Τον γάμο και την οικογένεια, επειδή βασίζονται στην τυραννία του «πατέρα αφέντη», στην «σεξουαλική και οικονομική καταπίεση» της «άμισθης εργασίας» της γυναίκας και στην «έλλειψη κατανόησης» προς τις σωματικές και ψυχολογικές ανάγκες των παιδιών. την μητρότητα, επειδή παρεμποδίζει την «ελευθερία», την «ολοκλήρωση της προσωπικότητας» και το «δικαίωμα στην εργασία και στον έρωτα» της γυναίκας. την Ιστορία, επειδή είναι φορέας «σωβινισμού», «εθνικισμού», «προκαταλήψεων» και «μίσους». τον πατριωτισμό, επειδή είναι «ρατσισμός» και «φασισμός». τον Χριστιανισμό, είτε διότι είναι απαρχαιωμένος, είτε διότι είναι εβραιογενής, είτε διότι διαπνέεται από αντιφεμινισμό, είτε διότι η Ηθική του «καταπιέζει» τις «φυσικές» σεξουαλικές τάσεις του ανθρώπου, στρέφεται κατά της «ελευθερίας» του και κατά του «δικαιώματός» του στην ομοφυλοφιλία ή στον «απελευθερωτικό» πανηδονισμό. τον δυτικό τρόπο σκέψης και ζωής, επειδή «καταστρέφει την φύση», «μολύνει το περιβάλλον», «αφανίζει τον πλανήτη», κ.ο.κ..

Πρόκειται για πραγματικό πόλεμο ιδεών, που, ακόμα και αν εκτυλίσσεται στον χώρο της σκέψης - και μάλιστα, πίσω από βαθυστόχαστες και ιερές προσωπίδες των υψηλότερων εννοιών και ιδεωδών - δεν παύει να είναι πόλεμος. Τα όπλα του: Ο «ανθρωπισμός», τα «ανθρώπινα δικαιώματα», η «αγάπη προς τον άνθρωπο», η «απελευθέρωση» και η «αξιοπρέπεια» του ανθρώπου, η «βελτίωση των συνθηκών της ζωής της ανθρωπότητας», ο «πλουραλισμός» και η «ελεύθερη διακίνηση των ιδεών», η «ελευθερία του λόγου», η «μη-βία», το «δικαίωμα αυτοπροσδιορισμού», η «ανοχή», η «αποκατάσταση της πραγματικής ιστορίας», ο «σεβασμός στην ετερότητα», το «δικαίωμα στην διαφορετικότητα», η «εξέλιξη, η αυτοβελτίωση και η «αλλαγή της σκέψης» του, η «αλλαγή νοοτροπίας» του, η «διεύρυνση της συνείδησής» του, η «ισορροπία στον άνθρωπο και στην φύση», η «σωτηρία του πλανήτη», η «σωτηρία του Τρίτου Κόσμου», ο «δίκαιος καταμερισμός των πηγών ενεργείας του Πλανήτη» κ.λπ..

Ο «αόρατος» αυτός πόλεμος επιτυγχάνει, σιωπηρά, αναίμακτα και αθέατα, αυτό που - παρά τις σφαγές, τις αγριότητες και τις βαρβαρότητές του - κανένας συμβατικός πόλεμος δεν κατόρθωσε να επιτύχει στην Ιστορία της Ανθρωπότητας: Μεταβάλλει εκ βάθρων τον τρόπο σκέψης τεράστιων τμημάτων πληθυσμού,

ανεξαρτήτως ηλικίας, και ταυτόχρονα τους προσηλυτίζει σε μια νέα περί ανθρώπου και περί κόσμου αντίληψη, και τούτο, χωρίς να συναντά αντιδράσεις, προσκόμματα ή αντιστάσεις.

Ο «Νέος Διαφωτισμός»

Παρ' όλον ότι, κυριολεκτικώς, μαίνεται στην χώρα μας, ο πόλεμος αυτός δεν αποτελεί περιορισμένο τοπικό φαινόμενο, ούτε διεξάγεται αποκλειστικώς μέσω της τηλεόρασης. Πρόκειται για πολύπλευρο φαινόμενο πλανητικής εμβέλειας, πίσω από το οποίο κρύβεται μια νέα περί ανθρώπου και περί κόσμου αντίληψη, ο αποκαλούμενος «Νέος Διαφωτισμός». Για την επικράτησή του, ο «Νέος Διαφωτισμός» έχει κηρύξει μονομερώς τον πόλεμο κατά της "παλαιάς" σκέψης και της "παλαιάς" πραγματικότητας, με όραμα μια Νέα Εποχή. Τον πόλεμο αυτόν, οι θεωρητικοί του «Νέου Διαφωτισμού» αποκαλούν ευφημιστικά «αποδόμηση». Τον αποκαλούν, επίσης - επί το ευφημιστικότερον - και «δημιουργική καταστροφή», με το σκεπτικό ότι, ενώ η όλη διαδικασία συντελεί στην καταστροφή της "παλαιάς" σκέψης και του "παλαιού" κόσμου, συμβάλλει, συγχρόνως, στην δημιουργία μιας «νέας» σκέψης, η οποία θα συντελέσει στην εδραίωση της Νέας Εποχής για το σύνολο του Πλανήτη. Πράγματι, όπως επιβεβαιώνει και ο πολύς Εντγκάρ Μορέν, διανοητής της Νέας Εποχής, ο πόλεμος του «Νέου Διαφωτισμού» κατά της "παλαιάς" σκέψης είναι γενικευμένος. «Η ίδια μάχη, αν και έχει αποσυνθετική φύση, είναι μέρος της αγωνιώδους γέννησης. Η μάχη διεξάγεται σήμερα παντού, μέσα σε κάθε αυτοκρατορία, έθνος, τάξη, εθνότητα, ομάδα, άτομα, ανάμεσα σε δυο τρόπους σκέψης, συμπεριφοράς, δράσης...»².

Αυτοπροβαλλόμενος ως ανθρωποκεντρικός, ο «Νέος Διαφωτισμός» καλεί τον άνθρωπο να «απελευθερωθεί από τα δεσμά του παρελθόντος», ώστε να αποδεχθεί τα πολιτικώς ορθά ορθολογιστικά - πλήρως απογυμνωμένα από κάθε ηθικό ή θρησκευτικό νόημα - «ιδανικά» του, που είναι: Τα «ίσα δικαιώματα των φύλων, οι «μονογονεϊκές» οικογένειες, το χαπάκι «αυτο-έκτρωσης», η «ενοικίαση» ξένης μήτρας, ο πειραματισμός επί των εμβρύων, η λήψη ιστών και η εμπορευματοποίησή τους, τα δικαιώματα των ομοφυλοφίλων, ο «αξιοπρεπής θάνατος», η ευθανασία, η νομιμοποίηση της αυτοκτονίας και η θανατική ποινή...»³. Είναι προφανές ότι, εφαρμοζόμενα, τα «ιδανικά» αυτά θα ανατρέψουν εκ βάθρων όλα τα δεδομένα του δυτικού τρόπου ζωής, και θα διαμορφώσουν μια νέα πραγματικότητα, έναν νέο πολιτισμό, μια Νέα Εποχή. Ανησυχητικά, ωστόσο, είναι και τα εξής παράδοξα και αντιφατικά: Παρά τον «ανθρωποκεντρισμό» του, ο «Νέος Διαφωτισμός» δεν δίστασε να κηρύξει αυτόν τον πόλεμο, μονομερώς και εν αγνοία του ίδιου του ανθρώπου, και μάλιστα, κατά της ίδιας της σκέψης, ενώ συγχρόνως, αναλυόμενα, τα μεγαλόστομα, υψιπετή και ανθρωπολάγνα «ιδανικά» του στρέφονται ευθέως κατά της ίδιας της ύπαρξης του ανθρώπου, αφού, είτε αποκλείουν την γέννησή του, είτε την διακόπτουν, είτε εμπορεύονται τους ιστούς του - αφανίζοντάς τον - πριν γεννηθεί, είτε τον απογυμνώνουν συναισθηματικά, είτε τον καθιστούν έρμαιο των πιο σκοτεινών παθών του, είτε επισπεύδουν τον θάνατό του, είτε, πάλι, εξαντλούν τον «ανθρωπισμό», την «ανοχή» και την «αγάπη» τους επί των δολοφόνων του!

Η «Νέα Ελλάδα»

Στη χώρα μας, ο «Νέος Διαφωτισμός» προσάρμοσε τα ιδανικά του στην ελληνική πραγματικότητα, προσθέτοντας στα προαναφερθέντα, τον διαχωρισμό Εκκλησίας-Κράτους, την απόλειψη της αναγραφής του θρησκευμένου και της

εθνικότητας στις ταυτότητες, την κατάργηση του Αβάτου του Αγίου Όρους, την καύση των νεκρών, την καθιέρωση της Αγγλικής ως δεύτερης επίσημης γλώσσας, ενώ βαθμιαίως πληθαίνουν και οι ψίθυροί του κατά του νηπιοβαπτισμού, περί αλλαγής της Σημαίας και περί αντικατάστασης του Εθνικού Ύμνου, περί «Νέας Ελλάδας» κ.ά. Στις τάξεις του εντάσσονται και πολλοί ιδεαλιστές που, επηρεασμένοι από την «αποδόμηση» - και χωρίς να γνωρίζουν τις τελικές της επιδιώξεις - συμπορεύονται μ' αυτήν, επενδύοντας σ' αυτήν τα προσωπικά τους πιστεύω, με αποτέλεσμα να επηρεάζουν και αυτοί με την σειρά τους την κοινή γνώμη: «Η Νέα Εποχή, διαμορφώνοντας ένα αποδομητικό πλαίσιο στις σχέσεις των ανθρώπων, ικανό να στηρίξει τις ιστορικές της επιλογές, όχι μόνον δεν χρειάζεται πλέον τον Γάμο, το πολυαιώνιο αυτό Συμβόλαιο-Εφεύρεση του Ανδρικού Φύλου, αλλά μπήκε κι' όλας στην διαδρομή να τον αποθηκεύσει στα άχρηστα της Παγκόσμιας Ιστορίας...»⁴.

Στην «αποδόμηση», στην «ιστορική επιλογή...αποθήκευσης» της "παλαιάς" πραγματικότητας στα «άχρηστα της Παγκόσμιας Ιστορίας», συμμετέχουν τα περισσότερα Μ.Μ.Ε. - ηλεκτρονικά και έντυπα - αλλά και ολόκληρες κινηματογραφικές, φιλολογικές, εκδοτικές, φιλοσοφικές και λοιπές «βιομηχανίες», παγκοσμίως. Συμμετέχουν επίσης - σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις - και οι περισσότερες σέκτες, καινοφανείς θρησκείες και οι γνωστές ως «καταστροφικές λατρείες». Ωστόσο, η τηλεόραση πρωτοστατεί, διότι η αποτελεσματικότητά της στην μαζική και συντονισμένη χειραγώγηση της σκέψης ολόκληρων πληθυσμών αποτελούμενων από άτομα κάθε ηλικίας, αποδεικνύεται καταλυτική. Σ' αυτό συντελούν:

α) Η οπτικο-ακουστική της αμεσότητα,

β) Η εμβέλειά της, δηλαδή, η επιρροή της επί τεράστιου αριθμού πάσης ηλικίας ατόμων,

γ) Η μονομέρειά της, δηλαδή, η δημιουργία τετελεσμένων διά του αποκλεισμού της ισηγορίας⁵ (αδυναμία άμεσης παρέμβασης ή αντίδρασης), και,

δ) Η άγνοια του ανυποψίαστου τηλεθεατού για την χειραγώγηση που υφίσταται.

Οι λόγοι για τους οποίους δεν έχει γίνει αντιληπτό από το ευρύτερο τηλεοπτικό κοινό ότι, οι περισσότεροι τηλεοπτικοί δίαυλοι - είτε εν επιγνώσει είτε εν αγνοία τους, είτε λόγω πιέσεων, είτε λόγω οικονομικής δυσπραγίας - έχουν πλέον αλωθεί από τον «Νέο Διαφωτισμό», και έχουν επιστρατευθεί στον «αόρατο» πόλεμο κατά του δυτικού ανθρώπου, είναι οι εξής:

1ον Διότι πρόκειται για πόλεμο πράγματι «αόρατο», δεδομένου ότι διεξάγεται «με πνευματικά όπλα» και «κυρίως στον χώρο της σκέψης», ακριβώς όπως το «προφήτευσε», προ πολλών δεκαετιών, η Άλις Μπέηλυ, τρίτη Πρόεδρος της Θεοσοφικής Εταιρείας, όταν έγραφε ότι: «...ο πόλεμος που θα επακολουθήσει αυτού... δεν θα έχει παρόμοια περίοδο εξωτερικών σφαγών και αίματος. θα διεξαχθεί κυρίως με πνευματικά όπλα και στον χώρο της σκέψης...». Σημειωτέον ότι, η Άλις Μπέηλυ (1880-1949) πίστευε ότι οι παγκόσμιοι πόλεμοι της περιόδου 1914-1945 αποτελούσαν μια «προπαρασκευαστική περίοδο και διάλειμμα προσαρμογής προς τον νέο κόσμο και την νέα τάξη που αρχίζει να φαίνεται»⁶.

2ον Διότι ο τηλεθεατής βαθμιαίως «εθίσθη-κε», αφού ο πόλεμος αυτός, στην χώρα μας, εκτυλίχθηκε σε έκταση χρόνου είκοσι πέντε και πλέον ετών και με ρυθμό βραδέως επιταχυνόμενο: Αρχικά, τα «πνευματικά όπλα» χρησιμοποιήθηκαν από συγκεκριμένους διαμορφωτές γνώμης σε λογικοφανείς, αλλά ήπιες, αμφισβητήσεις του παραδοσιακού τρόπου του σκέπτεσθαι και του συνειδέναι, με συχνότητα μίας εκπομπής μηνιαίως, σε έναν μόνον δίαυλο. Στην συνέχεια, χρησιμοποιήθηκαν από διάφορους καθοδηγητές-εκπροσώπους της «προοδευτικής», «ριζοσπαστικής» και

«ευαισθητοποιημένης» σκέψης, σε έντονες ανιμαχίες κατά των παραδοσιακών αξιών, με συχνότητα μιας εκπομπής εβδομαδιαίως, σε κάθε διάυλο. κατόπιν, σε εντονότερες συγκρούσεις, με συχνότητα μιας εκπομπής ημερησίως ανά διάυλο, που κατέληξαν στον σημερινό - αόρατο μεν, αλλά ανηλεή - καταγιστικό πόλεμο, όπου κάθε διάυλος - πλην ελαχίστων εξαιρέσεων - βομβαρδίζει το ανυποψίαστο κοινό ασταμάτητα και επί εικοσιτετραώρου βάσεως.

3ον Διότι, ο πόλεμος αυτός διεξάγεται υπό άνισους όρους, δεδομένου ότι η ανυποψίαστη κοινωνία δεν γνωρίζει, ούτε ότι έχει κηρυχθεί, ούτε ότι διεξάγεται υπό τις σκληρότερες προϋποθέσεις, ούτε και ότι αυτό που διακυβεύεται είναι το πνεύμα και η ψυχή του ανθρώπου, η βούλησή του, και - συνεπώς - το μέλλον του. Το μόνο που αντιλαμβάνεται σήμερα ο μέσος τηλεθεατής είναι ότι ο ίδιος βυθίζεται - χωρίς Θεό και ελπίδα - σε μια ολοένα επαυξανόμενη σύγχυση, απορρύθμιση και έντονη δυσαρμονία σε σχέση με την πραγματικότητα. ότι η κοινωνία του δυσλειτουργεί, απορρυθμίζεται και αποσυντίθεται. ότι δηλαδή ο πολιτισμός του βρίσκεται σε κρίση, και ο ίδιος σε θανάσιμο κίνδυνο, ειδικά με την έλευση της νέας χιλιετίας.

Οι μεθοδεύσεις των τηλεοπτικών διαύλων

Μια προσεκτική ανάλυση του τρόπου λειτουργίας των εν λόγω διαύλων οδηγεί στην διαπίστωση ότι, οι βασικές μεθοδεύσεις στις οποίες αυτοί καταφεύγουν είναι οι εξής:

Α. Αποκλείουν - όταν δεν το «πολεμούν» - κάθε παραδοσιακό μήνυμα από εκπομπές διαλόγου και ενημέρωσης - ακόμα και από μουσικές εκπομπές - από τηλεοπτικές σειρές, κινηματογραφικές ταινίες, ακόμα και από σειρές κινουμένων σχεδίων για παιδιά.

Β. Προβάλλουν κατ' αποκλειστικότητα τηλεοπτικές σειρές, κινηματογραφικές ταινίες, τηλεπαιχνίδια, ψυχαγωγικές εκπομπές, ακόμα και σειρές κινουμένων σχεδίων για παιδιά, που διαχέουν τα μηνύματα και τα «ιδανικά» του «Νέου Διαφωτισμού».

Γ. Αποκλείουν - πλην σπανίων εξαιρέσεων - κάθε έγκυρο και υποψιασμένο υποστηρικτή της παλαιάς κοσμοθεώρησης.

Δ. Προβάλλουν μονομερώς συγκεκριμένους «διαμορφωτές γνώμης» ή «καθοδηγητές σκέψης».

Προς το παρόν, από το σύνολο των επιθέσεων που ο «αόρατος» πόλεμος έχει εξαπολύσει διά της τηλεόρασης, οι περισσότεροι ενήλικοι τηλεθεατές έχουν εντοπίσει μόνον τα πλέον εμφανή στοιχεία της χειραγώγησης που υφίστανται, αφού επί χρόνια προσπαθούν - ματαιώς - να αντιδράσουν κατά των προϊόντων της νεοεποχίτικης υποκουλτούρας, της άλογης βίας, της διαστροφικής σεξουαλικότητας, των ναρκωτικών, της μαγείας και του σατανισμού, με τα οποία οι διάυλοι βομβαρδίζουν αυτούς και τα παιδιά τους (σημειωτέον ότι, το πρόβλημα της τηλεοπτικής χειραγώγησης των παιδιών και των εφήβων παραμένει τραγικά άλυτο).

Απομένει, τώρα, αυτοί οι ίδιοι τηλεθεατές να συνειδητοποιήσουν και το εύρος, την έκταση και το βάθος της επιρροής των διαμορφωτών ή καθοδηγητών γνώμης επί της σκέψης τους. Τούτο προϋποθέτει μια - πιθανόν επώδυνη - αποστασιοποίησή τους από θαυμαζόμενα πρόσωπα, παρά το κύρος με το οποίο τα άτομα αυτά περιβάλλουν εαυτούς και αλλήλους, παρά τις - επιδεικνυόμενες και μη ελέγξιμες - γνώσεις τους, παρά τις θέσεις ισχύος και αναγνώρισης που κατέχουν, και παρά την τεράστια επιβολή και την ακλόνητη αυτοπεποίθησή τους. Ίσως τους ενδιαφερόμενους τηλεθεατές βοηθήσει η σκέψη ότι, οι διαμορφωτές γνώμης - που μονοπωλούν τους διαύλους, ανακυκλώνοντας εαυτούς και αλλήλους - είναι σε τέτοιο σημείο απαραίτητοι, χρήσιμοι και πολύτιμοι για την διεξαγωγή του «αόρατου»

πολέμου, ώστε είναι αδιανόητο να επιλέγονται τυχαίως. Αντιθέτως, και σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις, πρόκειται περί ατόμων που έχουν προεπιλεγεί προσεκτικά, επί τη βάσει ειδικών κριτηρίων. Βασικά κριτήρια επιλογής τους αποτελούν οι συγκεκριμένες - εκπεφρασμένες ή κρυφές, καλοπροαίρετες ή εν επιγνώσει στρατευμένες - «αποδομητικές» πεποιθήσεις τους. υπ' όψιν λαμβάνονται και οι «επικοινωνιακές» τους ικανότητες (πειθώ, ευστροφία, ευγλωττία, ευελιξία, καθώς και η δυνατότητα «χειρισμού» κάθε κατάστασης και αποπροσανατολισμού της συζήτησης ή του «αντιπάλου», δυνατότητες που προϋποθέτουν «ικανότητες» όπως, στρεψοδικία, σοφιστεία, προσποίηση, ανακολουθία, εκφοβισμός, κ.ο.κ.). Επίσης, σημαντικό κριτήριο αποτελεί και η έντονη, χαρισματική, μαγνητική, ή «υπνωτική» προσωπικότητά τους. Ένα είναι αδιαμφισβήτητο: Είτε εν αγνοία τους και καλοπροαίρετα, είτε εν πλήρη επιγνώσει της αποστολής τους, οι καθοδηγητές γνώμης έχουν αναλάβει την «αποδόμηση» του - κατ' αυτούς - "παλαιού" κόσμου και την διαμόρφωση μιας «νέας» σκέψης, κατάλληλης για τον νέον άνθρωπο της Νέας Εποχής. Μπροστάρηδες στον «αόρατο» πόλεμο, οι διαμορφωτές ή καθοδηγητές σκέψης εκπαιδεύουν - ο καθένας από τον τομέα του - ως νέοι, σύγχρονοι, ινστρουχτορες⁷, την σκέψη του ανυποψίαστου κοινού.

Μια πρώτη σύγκριση του πλαισίου και της δράσης των παλαιών και των σύγχρονων ινστρουχτόρων αποκαλύπτει ενδιαφέρουσες και πολύ διαφωτιστικές αντιστοιχίες:

1. Πόλεμος: Τότε, με «περίοδο εξωτερικών σφαγών και αίματος». Τώρα, με «πνευματικά όπλα» και στον «χώρο της σκέψης»
2. Θεωρία: Τότε, μαρξισμός-λενινισμός. Τώρα, «Νέος Διαφωτισμός»
3. Εκπαίδευση: Τότε και τώρα, καθοδήγηση, χειρισμός, χειραγώγηση της σκέψης των «πολλών»
4. Όραμα: Τότε, εγκαθίδρυση στον πλανήτη του «Παράδεισου του Εργάτη». Τώρα, εγκαθίδρυση στον Πλανήτη-Γη του Παράδει-σου της Νέας Εποχής.

Στο σημείο αυτό, όμως, παύουν οι αντιστοιχίες μεταξύ των πολέμων και των ινστρουχτόρων τους, και αρχίζουν οι διαφορές τους. Πρόκειται για διαφορές καταλυτικές, διότι αφορούν στην τελική επιδίωξή τους. Άγνωστη στους πολλούς, η τελική επιδίωξη του σύγχρονου «αόρατου» πολέμου που διεξάγει ο «Νέος Διαφωτισμός» εναντίον του δυτικού πολιτισμού, είναι αυτή που καθορίζει - κυρίως όμως επεξηγεί (χωρίς κατ' ουδένα τρόπο να τις δικαιολογεί) - τις μεθοδεύσεις⁸ στις οποίες καταφεύγουν οι ινστρουχτορές του.

Ποια είναι, λοιπόν, η τελική επιδίωξη του «Νέου Διαφωτισμού», και σε τί αποσκοπεί ο «αόρατος» πόλεμος που αυτός διεξάγει - με αρωγούς τους σύγχρονους ινστρουχτορες - κατά του δυτικού ανθρώπου στον «χώρο της σκέψης»;

Στα ερωτήματα αυτά η απάντηση είναι μία και ενιαία: Δεδομένου ότι, σύμφωνα με τον Αριστοτέλη, «βουλευέσθαι και λογίζεσθαι ταυτόν» - δηλαδή, βούληση και λογική σκέψη ταυτίζονται - ένας πόλεμος που διεξάγεται στον «χώρο της σκέψης» του «εχθρού», αφ' ενός μεν στρέφεται κατά της λογικής του, αφ' ετέρου δε στρέφεται κατά της βούλησής του, με σκοπό την άλωσή της. Η επιδίωξη αυτή καθιστά έναν τέτοιο «αόρατο» πόλεμο πολύ πιο επικίνδυνο από τον «συμβατικό». Και τούτο διότι, ο συμβατικός πόλεμος γεννά ηττημένους που, όμως, διατηρούν πλήρη την διαύγεια πνεύματος, ώστε να έχουν επίγνωση της ήττας τους: Γνωρίζουν ότι η εξωτερική ελευθερία τους αλώθηκε, διότι, πράγματι, μόνον αυτή έχει αλωθεί. η εσωτερική ελευθερία τους - ή ελευθερία της βούλησής τους δηλαδή - παραμένει αλώβητη. Κατά συνέπεια η υποδούλωσή τους είναι προσωρινή.

Ο «αόρατος» πόλεμος, όμως, που αποσκοπεί στην άλωση της εσωτερικής ελευθερίας του «εχθρού», παραπλανά το θύμα του: Με δόλωμα την «ελευθερία χωρίς

σύνορα και χωρίς περιορισμούς», ανταλλάσσει την εσωτερική ελευθερία του ανθρώπου με την ασυδοσία - ψυχοπνευματική και σωματική. Έτσι, γεννά ηττημένους που, όχι μόνον δεν έχουν την διαύγεια πνεύματος ώστε να έχουν επίγνωση της ήττας τους, αλλά που εκλαμβάνουν την ήττα τους ως θρίαμβο «απελευθέρωσης». ηττημένους, υπερήφανους για την ήττα τους. ηττημένους που επιχαίρουν για την εξαφάνιση της ίδιας τους της βούλησης. Ο «Νέος Διαφωτισμός», όμως, γνωρίζει ότι αυτό καθιστά την υποδούλωσή τους ολοκληρωτική και μη αναστρέψιμη.

Το ολοκληρωτικό και μη αναστρέψιμο της εξαφάνισης - όχι απλώς της ελευθερίας της βούλησης του σύγχρονου ανθρώπου, αλλά - αυτής καθεαυτής της βούλησής του, δεν αποτελεί μελλοντική επιδίωξη, ούτε προσωπική εκτίμηση. Συγκεκριμένα επί του θέματος αυτού ο Μ. Μπούκτσιν διευκρινίζει ότι, ο «Νέος Διαφωτισμός» προσφέρει τις νέες συνισταμένες ενός «πραγματικά πρακτικού επανακαθορισμού της ελευθερίας, που σπάνια προσέγγισαν στην σφαίρα της σκέψης ένας Φουριέ, ένας Μαρξ ή ένας Μπακούνιν»⁹!

Οι πρακτικές επενέργειες του «Νέου Διαφωτισμού» επί της προσωπικότητας του σύγχρονου ανθρώπου και η ποιότητα της «επανακαθορισμένης ελευθερίας» του είναι ορατές και από άλλους: «Θα ξεκινήσω - γράφει ο Μαρσέλ Γκοσέ - από μια συνολική παρατήρηση για την περίοδο την οποία διανύουμε, παρατήρηση που συμπυκνώνεται σε μία λέξη, ειρήνευση, ή αν προτιμάτε την απόχρωση του ...συνωνύμου... κατευνασμό»¹⁰. Ενώ, ο Ντ. Ντικλό, που συμφωνεί μ' αυτές τις διαπιστώσεις, περιγράφει τον «κατευνασμό», ως «...ένα ιδεώδες υπνωτικής αρμονίας που επικρατεί στην παγκοσμιοποιούμενη κοινωνία μας, μια μηχανοποίηση του πνεύματος, ένα λήθαργο του υποκειμένου, και όλα αυτά θεωρούμενα ως όροι της οικουμενικής τάξης των πραγμάτων»¹¹.

Ως πραγματικό εγχείρημα, η εξαφάνιση της βούλησης του ανθρώπου - αν και «προφητεύθηκε» από πρώτον τον Ντοστογιέφκν στους 'Δαιμονισμένους' του - αποτελεί πρωτοφανές γεγονός στην Ιστορία της Ανθρωπότητας.

Παραπομπές

1. «Το να λαμβάνη κανείς μιαν απόφασην ισοδυναμεί με το να κρίνη διά του λογισμού», Αριστοτέλους, Ηθικά Νικομάχεια 1113 α 12
2. Εντγκάρ Μορέν, «Αφήνοντας τον εικοστό αιώνα», μετάφρ. Α. Φιλιππάτος, Εκδ. ΡΟΕΣ, Γ' έκδοση, Αθήνα, 1998, σελ. 339
3. The Keys of This Blood, (Τα Κλειδιά Αυτού του Αίματος), Μ. Malachi, εκδ. Touchstone, 1990, σελ. 339-340
4. «Γάμε, Αντίο!», στήλη ΚΑΘΕΤΩΣ, Δημ. Ιατρόπουλου, εφημ. «Έθνος» 16.12.1998
5. Βλ. σχετικά στον εκφωνηθέντα λόγο του ακαδημαϊκού και καθηγητού Πανεπιστημίου κ. Κ. Δεσποτόπουλου επί τη αναλήψει των καθηκόντων του ως Προέδρου της Ακαδημίας Αθηνών
6. Αποκρυφισμός, Γκουρουϊσμός, «Νέα Εποχή», μακαριστού π. Α. Αλεβιζοπούλου, Εκδ. Ι. Μητροπόλεως Νικοπόλεως, Πρέβεζα 1990, σελ. 105 (Η Εξωτερική της Ιεραρχίας, σελ. 453-454, και Η Επανεμφάνιση του Χριστού) Α. Μπέηλυ, σελ. 10
7. Από το λατινικό ουσιαστικό instructio, που σημαίνει εκπαίδευση
8. Η περιγραφή των μεθοδεύσεων θα γίνει στο επόμενο τεύχος της «Παρακαταθήκης», με τίτλο «Οι Ινστρουχτορες της Νέας Εποχής»
9. «Αυθορμητισμός και Οργάνωση» του Κόλλιν Γουόρντ, κεφάλαιο πρώτο με ομώνυμο τίτλο, υπογραφόμενο από τον Μάρραη Μπούκτσιν, εκδ. «Ελεύθερος Τύπος», Β' έκδ., σελ. 15

10. «Essai de psychologic contemporaine, I. Un nouvel age de la personnalite» (Δοκίμιο σύγχρονης Ψυχολογίας, Μια νέα εποχή της προσωπικότητας), Le Debat, Μαρσέλ Γκωσέ, Ιούνιος 1998

11. Η νέα τάξη στην πληροφορική. Μίσος για την σκέψη, Denis Duclos, κοινωνιολόγου και διευθυντού ερευνών στο Εθνικό Κέντρο Επιστημονικής Έρευνας (CNRS) Εφημ. «Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία» (Le Monde Diplomatique), 21.2.1999, σελ. 38 και επ.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ»
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ - ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2002
ΤΕΥΧΟΣ 26